

Příběhy našich sousedů

Ing. EVA DOBŠÍKOVÁ

Scénář k audioreportáži

Tým: Zdena Kopřivová, Ester Balážová, Tereza Micová

Vyučující: Bc. Bíziková Kamila

Škola: ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října 22

7. dubna 2014 jsme v rámci projektu Příběhy našich sousedů navštívily paní Ing. Evu Dobšíkovou.

Paní Eva pochází z Vranovic, z vesničky na jižní Moravě blízko rakouských hranic. Tam se odehrál příběh, který nám vyprávěla.

Eva Dobšíková se narodila starším rodičům, byla jedináček. Její otec byl lékařem ve Vranovicích a sedmi okolních vesnicích, maminka byla učitelka.

Eva měla po otci židovské kořeny, doma ale židovské tradice nedodržovali.

Až do 6 let Evě nic nechybělo, vyrůstala klidně v domku se zahradou a zvířaty. Začala chodit do první třídy.

Změna nastala v roce 1938, kdy Československo bylo ovládnuto nacistickým Německem.

Rodiče Evy to nesli velmi těžce, hlavně její otec. Byl totiž připraven, společně s ostatními muži, k obraně státních hranic. Oba rodiče měli obavy z narůstající nenávisti k židům.

Paní Dobšíková vzpomíná na 15. březen 1938, kdy prezident Hácha v rádiu oznámil vstup německých vojsk na naše území.

„... A tak se pamatuju..., jak ti rodiče zůstali úplně zdrceni, jak když je praští. A maminka mi říkala, běž, Evičko, k tatínkovi, dej mu pusu, pohlad' ho. A já jsem nešla, já jsem nechtěla! A tatínek řekl, nech ji, běž s ní do školy, ať jí někdo neublíží, jako že jsem židovka. Protože mě tatínek, aniž by maminka věděla, přihlásil do židovské matriky.“

To bylo naposledy, kdy Eva svého otce viděla. Než se matka vrátila domů, zastřelil se ve své ordinaci.

V dalších letech se rodině nevedlo dobře. Do domu se nastěhovali němečtí nájemníci. V její rodině vládl strach z toho, jak byli židé omezováni.

Když vyšlo nařízení, že všichni židé musejí nosit Davidovu hvězdu, přestala Eva chodit do školy.

„Ježiš, pro mě to byla hrůza, já jsem se styděla, že se všechny děcka na mě budou dívat... Já jsem se stejně nestýkala s nikým, já jsem byla jen v zahradě, ale potom už jsem vůbec nevyšla. Musela jsem tu hvězdu mít i v zahradě, protože maminka se bála, aby nás někdo neudal.“

Potom jim nacisti zabavili dům a majetek. Na Vánoce 1941 se museli do dvou dnů vystěhovat. Nevěděli ale kam.

„Tak nakonec se uvolil takovej stařeček, pan poštovní Petr Kůrka, kterej byl ve svém domku, kterej byl tak na dvě strany sám, tak říkal, já vás s tou dcerkou vezmu.“

Maminka paní Dobšíkové měla o Evu velký strach, protože měla v dokladech uvedeno, že je židovka. Jelikož již probíhaly první transporty, rozhodla se k odvážnému kroku. Z obavy před transportem začala svou dceru skrývat. V opuštěné části domku poštovní Kůrky. Aby ostatní zmátla, sama přespávala v zaměstnání.

O úkrytu Evy vědělo ve vesnici jen málo lidí.

Paní Eva říká, že se i v této nebezpečné situaci našli přátelé, lidé, na které se dalo spolehnout. Například rodina pana Langa, který dělal před válkou kočího u Evina otce. Jeho děti chodily Evu tajně navštěvovat a nosily jí jídlo.

Paní Eva popisuje svůj úkryt. S humorem vypráví o tom, jak se v dětství prala se samotou.

„Tam byly takový okenice, takový žaluzie, takže tam nebylo vidět, jako že to jsou prázdný místnosti. No a já jsem tam četla a četla a četla. Tenkrát jsem moc nic neuměla, počítat mě nebavilo. Násobilku jsem se pořádně asi nikdy nenaučila (smích), ale číst mě bavilo a psát mě bavilo. A potom mě bavilo šítí. Tak jsem si řekla, já musím něco udělat, abych si nějaký živobytí i vlastním přičiněním sehnala. Děti Langovi mně v noci nosily všelijaký knížky, časopisy, do knihovny chodily....Tak jsem našla v takovejch ženskejch časopisech, jak se šijou zvířátka a panenky, naučila jsem se to. Za jednu panenku jsem dostávala většinou tři vajíčka.“

Eva strávila ve své skrýši 3 roky, když jí bylo 13 let, byly Vranovice osvobozeny. Na osvobození Sovětskou armádou má spoustu dobrodružných vzpomínek.

Po válce se však s matkou vrátila do zničeného domu, kterým prošli Němci i Sověti. Čekal je nový začátek a mnoho práce.

Po letech bez lidí a školy měla Eva velké problémy dohnat učivo a najít si ve třídě kamarády. Cílevědomá Eva se věnovala studiu naplno, osobní život šel stranou. Za sebou měla pouze dva roky základní školy, přesto nastoupila do gymnázia na Hybešově ulici v Brně.

„Když jsem promovala, tak jsem akorát měla devítiletku, to jsem měla vlastně devět let vzdělání, měla jsem gymnázium a promoci první.“

„Jak jsem začala studovat, tak ani šít mě nebavilo. Prostě myslím si, že jsem hodně pozbyla tím, že jsem se tolik učila, a pak jsem se dostala do gymnázia po válce a myslela jsem si, že musím, když mně to teda ti hitlerovci brali, tu touhu se vzdělávat, tak že to musím všechno dohonit a předhonit.“

Roky válečné samoty se na Evě podepsaly. Přesto dokončila vysokou školu zemědělskou a založila vlastní rodinu.

Dnes je Eva Dobšíková plná životní energie a my jsme rády, že jsme ji mohly poznat.